

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและ
คอมพิวเตอร์(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
A Curriculum Evaluation on Bachelor of Education Program
in Educational Technology and Computer (Revised Curriculum 2019)
Vongchavalitkul University

ARTICLE INFO

Article history:

Received 22 April 2023

Revised 14 June 2023

Accepted 15 August 2023

Available Online 28 August 2023

ฉัชนพณ์ สรรพภูมิ^{1*}, กฤตย์พัชร์ สารนอก¹, ชีระ ลิ้มศรีประพันธ์¹,
ประภัสสร กองทอง¹, และ รุ่งศักดิ์ เชื้อไย¹

Thatchaphon Soraphum^{1*}, Kritsupath Sarnok¹, Teera Limsripraphan¹,

Prapassorn Kongtong¹ and Rungsak Yueayai¹

ABSTRACT

The purposes of the research were to 1) evaluate the Bachelor of Education Program in Educational Technology and Computer (Revised Curriculum 2019) and 2) study guidelines for the development of Education Program in Educational Technology and Computer programs, Vongchavalitkul University with compatibility of the 4 CIPP indicators. The key informants were 6 instructors in charge of the program, 15 course instructors, 22 students of Bachelor of Education Program in Educational Technology and Computer in the academic year 2020 and 2021 and 20 employers, totaling 63 people. The research tools included: 1) structured interview and 2) questionnaire. The data analysis statistics were frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research results were as follows:

- 1) Context: the overall curriculum context assessment was at a high level.
- 2) Input: the structure and content found the instructors in charge of the program, program instructors and instructors from other departments indicated that the curriculum is appropriate in terms of structure and content at a high level.
- 3) Process: the teaching and learning management found the instructors in charge of the program, program instructors, instructors from other departments and current students opined that the curriculum is appropriate in terms teaching and learning process at a high level.
- 4) Productivity: the characteristics of the graduates found the employers, instructors in charge of the program, program instructors, instructors from other departments and current students agreed that the characteristics of the graduates are appropriate at a high level.

KEYWORDS: CURRICULUM EVALUATION / EDUCATIONAL TECHNOLOGY AND COMPUTER

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ประเทศไทย
Lecturer of Education Program Department of Educational Technology and Computer in Faculty of Education Vongchavalitkul
University, Thailand

*Corresponding author; e-Mail address: thatchaphon.sor@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ตามกรอบ CIPP ประชากรผู้ให้ข้อมูลคือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 6 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ นักศึกษาปีการศึกษา 2563 และ 2564 จำนวน 22 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 20 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และ 2) แบบสอบถาม และการวิเคราะห์ด้วยสถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ด้านบริบท (Context) ในภาพรวม การประเมินหลักสูตรด้านบริบทนั้นอยู่ในระดับมาก
- 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ในโครงสร้างและเนื้อหา พบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ภาควิชาอื่นมีความเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมด้านโครงสร้างและเนื้อหาอยู่ในระดับมาก
- 3) ด้านกระบวนการ (Process) ด้านการจัดการเรียนการสอนพบว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ภาควิชาอื่น และนักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก
- 4) ด้านผลผลิต (Product) ด้านคุณลักษณะของบัณฑิตพบว่า ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ภาควิชาอื่น และนักศึกษาปัจจุบันมีความเห็นสอดคล้องกันว่าคุณลักษณะของบัณฑิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร / เทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม ทั้งในระดับชาติและระดับโลก โดยเฉพาะองค์การทางการศึกษา การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ต้องเชื่อมโยงกับแนวคิดอันเป็นกระแสการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เน้นให้ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทุกระดับโดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้นำแนวคิดการศึกษาที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจมาพัฒนาเป็นแผนพัฒนาอุดมศึกษาระยะยาว 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) จึงกำหนดหลักการพื้นฐานและแนวคิดในการจัดทำแผนที่มุ่งหวังให้อุดมศึกษาเป็นหัวรถจักรในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ปฏิรูปการอุดมศึกษาทั้งระบบ และสร้างโอกาสในการเปลี่ยนแปลงการศึกษาทั้งระบบของประเทศจากแนวคิดดังกล่าว แผนอุดมศึกษาระยะยาวต้องให้ค่านิยม “อุดมศึกษา” ใหม่ให้ชัดเจน โดยอุดมศึกษาต้องเป็นสมองของประเทศ ในการคิดวิเคราะห์เชิงรุก มีทฤษฎีมีตรรกะ สามารถสร้างสรรค์ นวัตกรรม แสวงหาทางเลือกใหม่ และสร้างรากฐานการวิจัยเพื่อขับเคลื่อนชุมชนและสังคมในการพัฒนาประเทศ แผนต้องนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบบอุดมศึกษา ทั้งการปรับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ และการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ และให้การยอมรับว่าการบริหารจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้มาตรฐานในด้านผลลัพธ์ของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565

ปัจจุบันดิจิทัลเทคโนโลยีสร้างผลกระทบต่ออุดมศึกษาที่ค่อนข้างรุนแรง สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะการบริหารจัดการและหลักสูตรการเรียนการสอนที่ปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ ๆ รวมทั้งอาชีพที่เปลี่ยนแปลงตามทิศทางของกระแสโลก บัณฑิตต้องปรับตัวและมีทักษะทางดิจิทัลเทคโนโลยีที่เพียงพอ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการปฏิวัติการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของ

การเรียนรู้ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน (Student-Centric) โดยเฉพาะลักษณะคนใน GEN-Z ที่เกิดในยุคเทคโนโลยีมีความคิดสร้างสรรค์ ค้นหาเหตุผลด้วยตนเอง และไม่ติดยึดกับกฎระเบียบ ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องการใบปริญญาบัตรอีกต่อไป รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสร้างกลไกเชื่อมโยงองค์รวมทั้งภายใน และนอกประเทศ ภาคอุตสาหกรรม ศิษย์เก่าเกิด Social Engagement ที่แปลงพันธกิจของสถาบันไปสู่ภาคสังคม สร้างสังคมให้เข้มแข็งโดยบทบาทภาครัฐต้องให้การสนับสนุนในระดับที่เหมาะสมกับความต้องการเกิดเครือข่ายความเร็วสูงเพื่อการศึกษาและการวิจัยส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลความรู้ร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าของสถาบันอุดมศึกษาอย่างแท้จริง

เพื่อให้หลักสูตรบรรลุเป้าประสงค์ของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และยังคงมีความสำคัญต่อผู้ใช้เทคโนโลยีการศึกษา และคอมพิวเตอร์ ในฐานะที่เป็นกรอบการกำหนดนโยบายทางการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรตลอดจนการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการส่งเสริมและควบคุมคุณภาพการศึกษา (มารุต พัฒผล, 2562) ดังนั้นการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรจึงจำเป็นต้องปรับปรุงให้ก้าวล้ำหน้าหรืออย่างน้อยให้ก้าวทันโลกทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการศึกษาที่มุ่งการสร้างสรรค เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณค่า (Valued Product) อันเป็นเป้าหมายสำคัญของการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ จึงได้มี การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรทุกปี การศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร เป็นระยะ ๆ อย่างน้อยตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2565) เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลได้ มาตรฐานตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (ปิยะธิดา ปัญญา, 2562) โดยรูปแบบการประเมินยึดตามแนวคิด Stufflebeam (1971) ที่เรียกว่า CIPP Model ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ บริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product)

จากนั้นภายหลังได้มีการขยายแนวคิดโดยมีการศึกษาถึงผลกระทบ (Impact) ซึ่งเป็นผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิดผลจากการขยายแนวคิด โดยพิจารณาควบคู่ไปพร้อม ๆ กับตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานของหลักสูตร (Key Performance Indicators – KPI) และตัวบ่งชี้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualifications Framework for Higher Education: TQF) และตัวบ่งชี้ของกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (Internal Quality Assurance: IQA) โดยหวังว่าผลการประเมินนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับพัฒนาหลักสูตรและการสอนในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศด้านวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนาและเป็นที่ยอมรับ ในปีการศึกษา 2567 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัย เพื่อผลิตและพัฒนานคอบสนองตามความต้องการของสังคม เพื่อทำให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัย เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทในสังคมปัจจุบันและรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และพร้อมใช้ในปีการศึกษา 2567 นำไปสู่กระบวนการผลิตบัณฑิตทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความรู้ ความสามารถทั้งในด้านวิชาการ วิชาชีพ นำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามจรรยาบรรณวิชาชีพ คุณธรรม และจริยธรรมอันดีที่จะสร้างคุณค่าและความเจริญก้าวหน้าแก่สังคมท้องถิ่นและประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562)
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชวสิทกุล ตามกรอบ CIPP Model

วิธีการวิจัย

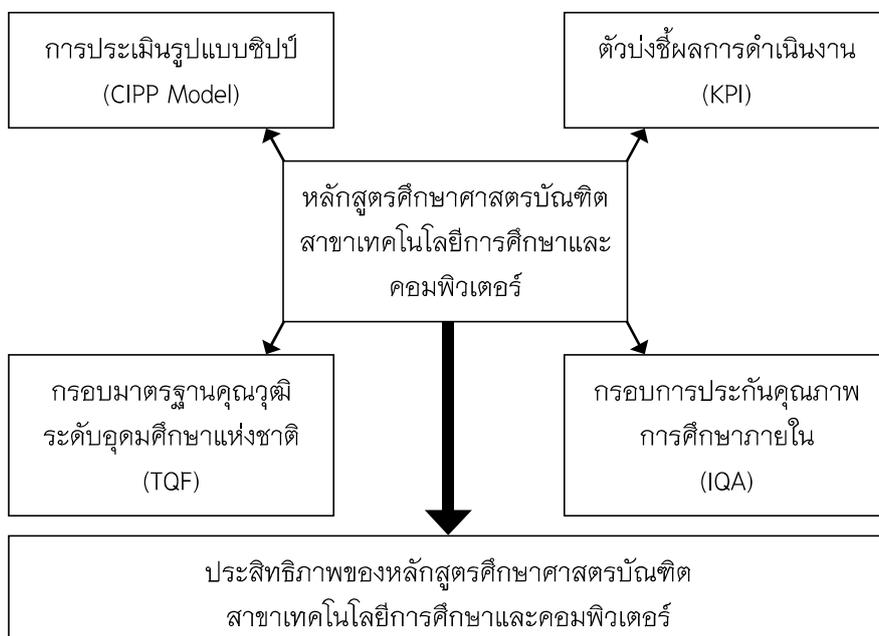
ผู้วิจัยนำรูปแบบการประเมินยึดตามแนวคิด Stufflebeam (1971) ที่เรียกว่า CIPP Model ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ซึ่งนำแนวคิดมาใช้ในการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ดังนี้

ประชากร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ภาควิชาอื่น ผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ปีการศึกษา 2563 และ 2564 รวมจำนวน 76 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักได้มาจากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ภาควิชาอื่น ผู้ใช้บัณฑิต และนักศึกษาสาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ทั้งหมด 63 คน ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 6 คน และอาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ จำนวน 22 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 20 คน

กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมินแบบผสมผสาน (mixed method evaluation) เพื่อการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล โดยใช้แนวคิดการประเมินรูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ร่วมกับการประเมินความสอดคล้องตามตัวบ่งชี้การดำเนินงานของหลักสูตรตามที่ระบุไว้ใน มคอ.2 สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล) (KPI) ตัวบ่งชี้ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และตัวบ่งชี้ของกรอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน (IQA)

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบตามแนวคิดของ โบแชมปี (George Beauchamp, 1981) ว่าประกอบด้วย 1) ส่วนที่ป้อนเข้า (Input) ได้แก่ เนื้อหาวิชา ผู้เรียน ชุมชนพื้นฐานการศึกษาของผู้เรียน 2) ส่วนกระบวนการ(Process) ได้แก่ ลักษณะการใช้หลักสูตร สื่อ/อุปกรณ์ ระยะเวลา การวัดและประเมินผลการศึกษา และ 3) ส่วนที่เป็นผลผลิต (Output) ที่เกิดแก่ผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ ทักษะ เจตคติ และความมั่นใจ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างของหลักสูตรเชิงระบบ

ที่มา : http://lifestyemysself.blogspot.com/p/blog-page_0.html

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และข้อสรุปที่ได้จากการรอบแนวคิด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแต่ละชุดทั้งฉบับควรมีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (Drost, 2011) ตามขั้นตอนการสร้างเครื่องมือจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน และมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 โดยสภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.68 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.88-0.92 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ได้แก่

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. แบบสัมภาษณ์ (Structured Interview) สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประกอบด้วย 3 ส่วนคือ
  - ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
  - ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต (ด้านวิชาการ ด้านความพึงพอใจ และด้านอื่น ๆ)
  - ส่วนที่ 3 ข้อคำถามด้านปัญหา / ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยทั่วไปแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
- ส่วนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรและคุณภาพนักศึกษา/บัณฑิต
- ส่วนที่ 3 ข้อคำถามเปิด (Open-ended questions) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็น

- 2.1 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน/อาจารย์ภาควิชาอื่น จะแบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร 4 ด้าน คือ ด้านบริบทของ

หลักสูตร (นโยบายและแผน พัฒนามหาวิทยาลัย, ปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาวิชา) ด้านปัจจัยนำเข้า (อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา อุปกรณ์ สื่อการสอน ตำรา และอาคารสถานที่) ด้านกระบวนการ (การจัดการเรียน การสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร) และด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและไม่วิชาการ)

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรและข้อเสนอแนะ

2.2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (นโยบายและแผน พัฒนามหาวิทยาลัย, ปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหารายวิชา)ด้านปัจจัยนำเข้า (อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา อุปกรณ์ สื่อการสอน ตำรา และอาคารสถานที่) ด้านกระบวนการ (การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร) และด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและไม่วิชาการ)

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรและข้อเสนอแนะ

2.3 แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาใช้ในการศึกษา อาชีพ / ตำแหน่ง

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (นโยบายและแผน พัฒนามหาวิทยาลัย ปรัชญา ปณิธาน จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาวิชา) ด้านปัจจัยนำเข้า อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา อุปกรณ์ สื่อการสอน ตำรา และอาคารสถานที่) ด้านกระบวนการ (การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร) และด้านผลผลิต (ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและไม่วิชาการ)

ส่วนที่ 3 ข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาของหลักสูตรและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล สามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัย

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากการศึกษาบทความเอกสาร ตำรา หนังสือ วิทยานิพนธ์ ทฤษฎีต่าง ๆ วารสาร สารสนเทศ ผลการสัมมนา หนังสือพิมพ์เว็บไซต์ และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้เพื่อทราบสภาพปัญหาและข้อมูล สำหรับการจัดทำโครงร่างงานวิจัยก่อนเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเพื่อพิจารณาโครงร่างวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 (การจัดเตรียมโครงร่างการวิจัย) มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือ ได้แก่

1. แบบสัมภาษณ์ (Structured Interview) สำหรับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 6 ฉบับ
2. แบบสอบถาม (Questionnaire) 1) สำหรับอาจารย์ผู้สอน / อาจารย์ภาควิชาอื่น จำนวน 15 ฉบับ 2) สำหรับนักศึกษา จำนวน 22 ฉบับ 3) แบบสอบถามผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 20 ฉบับ

เครื่องมือดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือทางด้านเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความเหมาะสม และความครอบคลุมของเครื่องมือ โดยการส่งเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ทำการตรวจสอบ เพื่อให้ผู้วิจัยดำเนินการแก้ไขก่อนที่การรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อเขียนสรุปเป็นรายงานผลการวิจัย เพื่อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลทำการตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการเสนอแนะแล้วรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และการนับจากการตรวจสอบตามรายการ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา สรุปผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ด้านการประเมิน	ผลการประเมิน
1. ด้านบริบท	ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาด้านบริบทของหลักสูตรได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) แผนการจัดการศึกษา 3) ความทันสมัยของหลักสูตร และ 4) เนื้อหารายวิชา มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$, S.D.=0.49) โดยนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่าหน่วยการเรียนมีมากเกินไปคือ ไม่น้อยกว่า 146 หน่วยกิต ควรเพิ่มรายวิชาเลือกให้มีความหลากหลายและควรให้นักศึกษาสามารถเลือกรายวิชาเลือกได้อย่างอิสระ การจัดรายวิชาเกี่ยวกับวิชาครูไม่สอดคล้องกัน ในส่วนของอาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า เนื้อหารายวิชาบางรายวิชามีขอบข่ายกว้างเกินไป ทำให้สอนไม่ครบตามเนื้อหาที่กำหนด ควรมีการแยกออกมาเป็นรายวิชาต่างหาก ไม่ควรนำมารวมเป็นรายวิชาเดียวกัน มีความสัมพันธ์กับปณิธาน วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย การสอนมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มาตรฐานวิชาชีพครู มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความรู้และทักษะการปฏิบัติ ด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ มุ่งพัฒนาให้คนไทยทุกช่วงวัย เป็นคนที่สมบูรณ์มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข
2. ด้านปัจจัยนำเข้า	ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาด้านปัจจัยนำเข้า ครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้ (1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ อาคารสถานที่ อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ (2) นักศึกษาและกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา และ (3) อาจารย์ผู้สอน มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.54) โดยนักศึกษามีความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าว่า ด้านอาคารสถานที่ มีความเหมาะสมด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้มีความเพียงพอ รองรับความต้องการใช้งานของนักศึกษาได้ ห้องสมุดก็มีความพร้อมในการให้บริการ มีการสั่งหนังสือและตำราเรียนเป็นประจำทุกปีตามความต้องการของอาจารย์ผู้สอน รวมถึงมีการขยายสัญญาณเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตรองรับการสืบค้นข้อมูลของนักศึกษาจำนวนมาก ส่วนอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าด้านเนื้อหาของหลักสูตร เนื้อหา นั้นมีความครอบคลุม เนื้อหาของหลักสูตรมีความครอบคลุมเนื้อหาของวิชาชีพครูในทุกด้าน นักศึกษาบางส่วนมีพื้นฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีการศึกษาคอมพิวเตอร์อาจารย์ผู้สอนจึงควรปรับความรู้พื้นฐานเป็นระยะเวลาสั้น ส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาและศัพท์ทางเทคนิค
3. ด้านกระบวนการ	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร 2) คุณภาพการบริหารหลักสูตร และ 3) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนการสอน มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.67) อาจารย์ผู้สอนได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ (1) มีความเหมาะสมด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการพึ่งพาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ รู้จักค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ช่วยเหลือกันและกันในการเรียน และสามารถทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(ต่อ)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ด้านการประเมิน	ผลการประเมิน
3. ด้านกระบวนการ	<p>(2) กระบวนการวัดและประเมินผล ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ และการสังเกต</p> <p>(3) กระบวนการจัดกิจกรรมของหลักสูตร การจัดกิจกรรมเสริมให้นักศึกษา โดยอาจารย์จัดโครงการแข่งขันนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอน เช่น Podcast, Clip Video ถ่ายทอดเทคนิคที่เป็นประโยชน์เพื่อให้นักศึกษามีเทคนิคผลิตสื่อที่หลากหลาย</p> <p>3) นักศึกษาทำกิจกรรมร่วมกับอาจารย์ผู้สอนในการผลิตสื่อการเรียนการสอน</p>
4. ด้านผลผลิต	<p>นักศึกษามีความคิดเห็นหรือมีความพึงพอใจด้านผลผลิต เรื่องคุณลักษณะของนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนา โดยรวมมีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.23, S.D.=0.73) และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยรวม มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.26, S.D.=0.64)</p> <p>บัณฑิตมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรหลังสำเร็จการศึกษา ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) รายวิชาที่เรียนมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง 2) นักศึกษาที่ได้ทำงานด้านการศึกษาด้านการเรียนการสอน พบว่า รายวิชาที่ได้เรียนมานั้น มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา และทักษะที่ได้รับการพัฒนาและฝึกฝนมานั้น สามารถช่วยให้นักศึกษามีสมรรถนะของความเป็นครูสูงขึ้น และ 3) ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและมั่นใจว่าการศึกษานี้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้ เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นหลักคุณธรรมจริยธรรม <p>นักศึกษาปัจจุบัน (ชั้นปีที่ 4) มีความคิดเห็นต่อหลักสูตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สิ่งที่ได้เรียนรู้จากมหาวิทยาลัยสามารถพัฒนาทักษะความรู้การสอบและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี 2) ได้เรียนรู้ทั้งความรู้ทั่วไป และความรู้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา รวมทั้งยังได้ฝึกปฏิบัติเป็นประจำทุกปีการศึกษา และ 3) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความรู้มีประสบการณ์และมีความเป็นกันเองในการถ่ายทอดความรู้และการให้คำปรึกษาในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดความรู้สึกลึกซึ้ง เกิดความรักในสถาบัน และมีความภาคภูมิใจที่ได้ศึกษาในสถาบันแห่งนี้และ <p>อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่างมีความเห็นว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) บัณฑิตมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมีความสามารถมากขึ้น สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านการสอนเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ 2) บัณฑิตมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น มีความมั่นใจในตัวเองสูง และมีความเป็นกันเอง และมีความสนิทสนมกับอาจารย์ผู้สอน 3) บัณฑิตมีความสามารถด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรมสื่อใหม่ ๆ ได้ 4) บัณฑิตมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น อีกทั้งมีพฤติกรรมที่ดีต่อสังคม

อภิปรายผล

ข้อค้นพบจากการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล (ปีการศึกษา 2562) สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านคุณภาพหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเมื่อพิจารณารายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

1.1 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ โดยผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกันว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร และเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) แผนการจัดการศึกษา 3) ความทันสมัยของหลักสูตร และ 4) เนื้อหารายวิชา มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.70$, S.D.=0.49) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตีฟเฟิลปีม สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ศรีโนนยาง, บรรจบ โชติชัย, กิตติพัฒน์ ทวางค์ษา, พลภัทร อภัยโส และ ชุรวาท หงส์สิริ (2563) เรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ศึกษาค้นคว้าจากนักศึกษาด้านบริบทของหลักสูตร ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) แผนการจัดการศึกษา 3) ความทันสมัยของหลักสูตร และ 4) เนื้อหารายวิชา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.009) สอดคล้องกับปณิธานของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ด้านวิชาชีพครู นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรเชื้อและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะและคุณธรรม จริยธรรม ต่อสังคมและสภาวะแวดล้อมรอบข้างและชุมชน สอดคล้องกับ ธนภัทร มีนา, สุนทรา โตบัว, วรวิทย์ ธรรมกิตติภพ (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า การประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของ Robert L. Hammond เป็นการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ที่เหมาะสม และรูปแบบการประเมินของ Robert L. Hammond ยังช่วยให้ผู้ประเมินค้นหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ รวมถึงยังให้ความสำคัญกับสภาวะแวดล้อมด้านครอบครัว และชุมชนที่มีอิทธิพลต่อหลักสูตร เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่น่าเชื่อถือ และเพียงพอต่อการตัดสินใจ จึงเป็นการช่วยลดยุทธศาสตร์บางประการของผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจในหลักสูตร

1.2 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มีความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้า โดยทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.54) เนื่องจากเนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม ทันสมัยกับการนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ปัจจุบัน มีแผนการศึกษาของหลักสูตรมีความต่อเนื่องเหมาะสม โดยพิจารณาจาก (1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ อาคารสถานที่ อุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ (2) นักศึกษาและกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา และ (3) อาจารย์ผู้สอนที่ให้ความรู้ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตีฟเฟิลปีม สอดคล้องกับ ณัฐวัชร จันทโรธรัตน์ และไพโรจน์ ญัตติอักษรวงศ์ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน พบว่า พิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะ แต่ละรายวิชา ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติมากขึ้น ด้านนักศึกษามีความพร้อม ความรู้ประสบการณ์ในการรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

1.3 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ ด้านกระบวนการประกอบด้วย 1) ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร 2) คุณภาพการบริหารหลักสูตร และ 3) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนการสอน มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.67) มีกระบวนการเรียน

การสอน การวัดและการประเมินผลรวมถึงกิจกรรมต่าง ๆ เป็นผลมาจากหลักสูตรมีปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการพึ่งพาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ การจัดสอนเสริมให้แก่นักศึกษา โดยอาจารย์ผู้สอนให้ความเป็นกันเอง อบอุ่น และเอาใจใส่ต่อนักศึกษา สอดคล้องกับ รัตนะ บัวสนธ์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง วิจัยและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนพบว่า การดำเนินงานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรก็เป็นไปในทำนองเดียวกันนี้ กล่าวคือ “หลักสูตร” ก็เปรียบเสมือน “ผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรม” ที่นักการศึกษาพัฒนาขึ้นนั่นเอง โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตีฟเฟิลบีม สอดคล้องกับ ปิยะธิดา ปัญญา (2562) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม การประเมินด้านกระบวนการ ในภาพรวม พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากโดยมีความเห็นว่าควรปรับปรุงพื้นฐานและเสริมความรู้ให้นักศึกษาที่ไม่ได้จบสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษาโดยตรง สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง, บรรจบ โชติชัย, กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา, พลภัทร อภัยโส และ ยชुरเวท หงส์สิริ ได้ทำการศึกษาการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตร 2) คุณภาพการบริหารหลักสูตร และ 3) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนการสอน มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$, $S.D.=0.051$) โดยอาจารย์ผู้สอนได้แสดงข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังนี้ (1) ปลูกฝังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในการพึ่งพาตนเอง ใฝ่เรียนรู้ รู้จักค้นหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ช่วยเหลือกันและกันในการเรียน และสามารถทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (2) ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสอน และในส่วนของนักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการด้านการเรียนการสอนและบริหารหลักสูตร ดังต่อไปนี้ (1) การจัดสอนเสริมให้แก่นักศึกษา โดยอาจารย์ผู้สอนให้ความเป็นกันเอง อบอุ่น และเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในหลาย ๆ เรื่อง ทั้งเรื่องส่วนตัวและเรื่องการเรียนรู้ (2) การจัดกิจกรรมเสริมให้แก่นักศึกษา โดยอาจารย์พยายามนำผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เข้ามาถ่ายทอดเทคนิคที่เป็นประโยชน์เพื่อให้นักศึกษามีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย 3) นักศึกษาชอบอาจารย์ที่สอนอย่างจริงจัง ให้ความช่วยเหลือและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจด้วยตนเอง

1.4 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ นักศึกษามีความคิดเห็นหรือมีความพึงพอใจด้านผลผลิต เรื่องคุณลักษณะของนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนา ด้านการเรียนการสอน พบว่า รายวิชาที่ได้เรียนมานั้นมีความสอดคล้อง กับการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา และทักษะที่ได้รับการพัฒนาและฝึกฝนมานั้นสามารถช่วยให้นักศึกษามี สมรรถนะของความเป็นครูสูงขึ้น โดยรวมมีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, $S.D.=0.73$) และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยรวม มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$, $S.D.=0.64$) โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตีฟเฟิลบีม สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง, บรรจบ โชติชัย, กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา, พลภัทร อภัยโส และ ยชुरเวท หงส์สิริ ได้ทำการศึกษาการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เรื่องคุณลักษณะ ของนักศึกษาที่ได้รับการพัฒนา โดยรวม มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, $S.D.=0.008$) และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติโดยรวม มีคะแนนค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, $S.D.=0.008$) บัณฑิตมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรหลังสำเร็จการศึกษา สอดคล้องกับ ชญาภาณท์ ชันธุ์แก้ว (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนนครินทร์ ผลประเมินด้านผลผลิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหาและวิธีการนำไปใช้การแก้ปัญหาได้ จากการสนทนากลุ่ม โดยภาพรวมผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. จากการค้นพบของงานวิจัยต่าง ๆ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าควรเพิ่มรายวิชาเสริมทักษะ ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอด และเสริมการทัศนศึกษานอกสถานที่ ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ใหม่ ๆ และทันสมัย สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และเกิดความเข้าใจเนื้อหาอย่างท่องแท้มากยิ่งขึ้น และยังเป็นประสบการณ์ที่นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ในอนาคต และมีโอกาสได้ทำงานที่ตนคาดหวังได้

2. มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล สร้างจิตสำนึกให้เกิดความรักต่ออาชีพอาจารย์ผู้สอน รักและร่วมกันพัฒนา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ วางแผนเรื่องการคงอยู่ของอาจารย์ผู้สอนเพื่อให้หลักสูตรที่ใช้ อยู่นั้นแสวงหาบุคลากรที่มีศักยภาพและคุณภาพมีประสบการณ์สอน

3. ควรจัดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

4. ควรมีระบบการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการนำเสนอและการสอนและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ได้ศึกษามาหรือที่สนใจเฉพาะด้าน

5. นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ ควรมีทักษะการปฏิบัติทั้งทางด้านสื่อ ด้านวิชาการ ด้านภาษา ด้านเทคโนโลยีการศึกษา รวมถึงนวัตกรรมสมัยใหม่ ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ รายวิชาและเนื้อหา ทั้งของสถาบันการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้มีลักษณะของความเป็นสากลและทันสมัย เป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล กับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษาและคอมพิวเตอร์ สถาบันอื่น ๆ เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเอกลักษณ์เฉพาะตัวของหลักสูตร

3. ควรเพิ่มมิติของการศึกษาวิจัยลงไปในส่วนของการทัศนคติที่เกี่ยวกับผลผลิตของหลักสูตร จากมุมมองของนักศึกษาและ / หรือบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา รวมถึงมุมมองของผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของบัณฑิตด้วย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลการเปรียบเทียบผลข้อมูลที่ได้กับข้อมูลในส่วนอื่น

เอกสารอ้างอิง

ชญาภาณท์ ชันธุ์แก้ว. (2560). การประเมินหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

ณัฐวิษร จันทโรธรณ์ และไพโรจน์ ญัตติอักษรวงศ์. (2565). การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. *วารสาร มหาจุฬาราชการ*, 9(1), 336-347

ธนภัทร มีนา, สุนทรา โตบัว และวรัทยา ธรรมกิตติภพ. (2561). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธัญบุรี*, 12(27), 24-36.

ประดิษฐ์ ศรีโนนยาง, บรรจบ โชติชัย, กิตติพัฒน์ ทางวงศ์ษา, พลภัทร อภัยโส และยชรวาท หงส์สิริ. (2561).

การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.

Journal of modern learning development, 5(5), 182-196

- ปิยะธิดา ปัญญา. (2562). การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มารุต พัฒผล. (2562). แนวคิดหลักการพัฒนาหลักสูตร. ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2562). วิจัยและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 11(2), 1–11.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2565). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558*. บริษัทวงษ์สว่างพับลิชชิง แอนด์ พรินติ้ง จำกัด.
- Beauchamp, G.A. (1968). *The Curriculum of the Elementary School*. Allyn and Bacon, Inc.
- Drost, E. (2011). Validity and Reliability in Social Science Research. *Education Research and Perspectives*. 38(1), 105–123.
- Stufflebeam, D.L., & et al. (1971). *Educational Evaluation and Decision-Making*. Itasca, Illinois : Peacock.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: an introductory analysis*. Harper & Row.